

Високи представник предузео мјере у циљу заштите функционалности Босне и Херцеговине

Високи представник Кристијан Шмит данас је донио одлуку којом се отклањају одређене пријетње по функционалност институција Босне и Херцеговине. Овом одлуком се рјешавају хитни технички и правни проблеми који су проузроковани неусвајањем државног буџета за 2025. годину, пролонгирањем привременог финансирања и истеком рокова за припреме за Опште изборе 2026. године – омогућавајући измирење дужничких обавеза Републике Српске према компанији Viaduct, што представља директан ризик за кључне државне институције, укључујући Централну банку Босне и Херцеговине и Агенцију за пружање услуга у ваздушној пловидби БиХ (БХАНСА).

Одлука високог представника не односи се на сами неусвојени буџет за 2025. годину; то остаје одговорност институција БиХ. Али њоме се уклањају политичке и правне препреке тамо гдје Министарство трезора БиХ и Савјет министара нису могли постићи никакав значајан напредак, и то рјешавајући два хитна питања: измирење дуга према Виадукту и расподјела профита Централне банке БиХ.

Дио блокираних резерви за поравнање насталих по основу прихода од путарине, тачније 120 милиона од укупно око 316 милиона КМ, биће распоређено Министарству трезора за поравнање потраживања

Viaducta. Претпоставља се да овај дио средстава представља удио Републике Српске у резерви за поравнање. Према томе, принцип „ко год је начинио дуг, треба и да га отплати“ основни је принцип који се користи у овој Одлуци, чиме се осигурава да дуг РС-а не буде неправедно пребачен на државу. РС је 2017. године прихватила ове финансијске обавезе, што је потписала тадашња предсједница Владе РС Жељка Цвијановић, али није испунила своје обавезе, него је, напротив, дозволила да се овај дуг годинама повећава. Одлуком високог представника се додатно осигурава да се буџетски расходи РС-а, као што су плате и пензије, неће користити за поравнање дуга са Viaductom.

Еквивалентан износ резерве за поравнање бит ће доступан и Федерацији Босне и Херцеговине.

Овом Одлуком заустављају се мјере извршења против Централне банке и БХАНСА-е, конкретније пленидба њихове имовине и средстава, чиме ће се заштитити интегритет ових институција те ће оне поново бити функционалне.

Овом Одлуком, средства која су потребна Централној изборној комисији за набавку основних технологија биће доступна из профита Централне банке, а то је профит који на основу ове Одлуке више није блокиран. Ово ће значајно допринијети интегритету и транспарентности Општих избора 2026. године. Средства за ову намјену требала су бити укључена у буџет за 2025. годину.

Високи представник позива органе власти на свим нивоима да испуне своје обавезе, одмах усвоје државни буџет и покажу своју опредијељеност за стабилну, функционалну и просперитетну Босну и Херцеговину.